

Sociaal Veiligheidsplan De Nieuwe Wiel

Onderdeel van digitaal veiligheidsplan.

Voorwoord

Veiligheid is een belangrijk thema voor onze school. Wij willen onze leerlingen en leerkrachten een veilige omgeving bieden. Fysiek veilig en sociaal veilig. Veiligheid is een voorwaarde voor leerlingen om te kunnen leren en voor personeel om te kunnen functioneren.

Een school is een maatschappij in het klein en het is mede de taak van de school om kinderen vaardigheden mee te geven om de echte maatschappij op een goede en open manier tegemoet te treden.

Scholen krijgen in toenemende mate te maken met complexe maatschappelijke problemen, zoals pesten, discriminatie, radicalisering en zij krijgen een rol in het voorkomen en bestrijden hiervan.

Vanaf augustus 2015 zijn scholen bij wet verplicht om te zorgen voor sociale veiligheid op school. Zij zorgen voor:

- een actief en levend veiligheidsbeleid
- het aanstellen van een verantwoordelijke voor het beleid tegen pesten
- het aanwijzen van een aanspreekpersoon voor situaties waarin sprake is van pesten
- het monitoren van het welbevinden van kinderen.

Inleiding

Op De Nieuwe Wiel werken we sinds 2012 met PBS (Positive Behaviour Support). Een schoolbrede aanpak om een veilig schoolklimaat en een duidelijke en voorspelbare onderwijsomgeving te scheppen.

De PBS aanpak is gericht op het stimuleren van gewenst gedrag. Als school hebben we vier positieve kernwaarden gekozen: Veiligheid, Verantwoordelijkheid, Respect en Plezier. Bij deze waarden hebben we duidelijke gedragsverwachtingen ontwikkeld (zie visie). Deze gedragsverwachtingen worden wekelijks geoefend.

Door de integrale aanpak op school en de verbinding met de ouders bouwen we een veilige omgeving, zodat kinderen een fijne tijd hebben op de basisschool en op een goede, plezierige manier met elkaar omgaan.

Visie veiligheid

Met PBS leren we kindern concreet aan, welk gedrag we van hen verwachten. Door dit te benoemen, te oefenen en systematisch te bekrachtigen (bijv. door complimenten of beloningen) lukt het kinderen beter om zich aan de regels / gedragsverwachtingen te houden en gewenst gedrag te laten zien.

Als school hebben we de volgende gedragsverwachtingen geformuleerd:

Veiligheid

- ✚ We lopen rustig door de school
- ✚ We praten met zachte stem
- ✚ We houden handen en voeten bij onszelf

Verantwoordelijkheid

- ✚ We zijn stil als het nodig is
- ✚ We ruimen onze spullen netjes op
- ✚ We werken netjes en rustig
- ✚ We zijn zorgzaam voor elkaar
- ✚ We houden ons aan de regels

Respect

- ✚ We stoppen als een ander dit aangeeft
- ✚ We gebruiken vriendelijke woorden
- ✚ We houden rekening met elkaar
- ✚ We luisteren om elkaar te begrijpen
- ✚ We zijn voorzichtig met elkaars spullen

Plezier

- ✚ We geven elkaar complimenten
- ✚ We spelen en delen samen
- ✚ We genieten van elke dag

Integraal

PBS richt zich op drie niveaus: de school als geheel, de afzonderlijke groepen en de individuele kinderen die extra begeleiding nodig hebben. Ook ouders hebben we betrokken in onze PBS aanpak. In interactieve ouderavonden, met een werkgroep waarin ouders participeren en via andere communicatiemiddelen wisselen we met ouders ervaringen uit over onze aanpak. Op deze wijze hopen we dat school en thuis qua aanpak zo dicht mogelijk bij elkaar liggen.

Missie veiligheid

We willen een school zijn waar kinderen zich thuis en veilig voelen, waar kinderen met plezier naar toe gaan en zich serieus genomen voelen door de leraren. Een school waar geleerd wordt, waar we plezier hebben met elkaar en waar een luisterend oor is.

We willen een school zijn waar leerkrachten, leerlingen, ouders en anderen zich sociaal, fysiek en psychisch veilig voelen en bevorderen van positief en veilig gedrag bij alle betrokkenen. Dit is de basis voor het leren en werken op school.

Aanpak PBS

Onze ambitie is om PBS door al ons handelen heen zichtbaar te maken, het is een geleefde cultuur. De werkgroep PBS (waarin leerkrachten en ouders vertegenwoordigd zijn) initeert

door het jaar heen onderwerpen en activiteiten, zodat de wijze waarop we PBS uitvoeren bevolgen en actueel blijft.

PBS op school

PBS is een schoolbrede aanpak. Met dit programma scheppen we een omgeving die bevordelijk is voor een gezonde veilige ontwikkeling van kinderen op sociaal en cognitief gebied. De school heeft schoolbrede gedragsverwachtingen opgesteld, waarbij ook de leerlingen betrokken zijn. Deze gedragsverwachtingen worden in alle groepen geoefend. De werkwijze van PBS kenmerkt zich door positieve bekrachtiging wanneer er aan de gedragsverwachtingen wordt voldaan, oefensituaties, feedback, data verzameling.

PBS in de klas

De schoolbrede gedragsverwachtingen worden ook in de klas onderwezen. De leerkrachten richten hun lokaal zo in dat veilig, verantwoord en respectvol gedrag wordt aangemoedigd en leren wordt bevorderd. In klassenmanagement en omgang met de leerlingen worden deze gedragsverwachtingen gehandhaafd, onderwezen, positief bekrachtigd of wordt opbouwende feedback gegeven.

In de eerste weken van het schooljaar besteden we veel aandacht aan de norming, door groepsverbindende activiteiten.

PBS individueel

De technieken om gedrag te bekrachtigen die werken bij de meeste leerlingen hebben mogelijk geen effect op leerlingen met ernstige gedragsproblemen, en met name niet op hen van wie het gedrag snel escaleert of die een machtsrijd aangaan. Ze hebben zelf geen strategie om de oorzaak van hun probleem te bepalen, oplossingen te verzinnen, opties te evalueren, met anderen erover te praten of een plan uit te voeren. De strategieën moeten systematisch en direct onderwezen worden.

Door het hebben van een goede relatie met de kinderen, het oefenen van de gedragsverwachtingen, het geven van kanjerlessen en het gebruik van het kleuren/wasknijpersysteem (waardoor de escalatieketen doorbroken wordt) voorkomen of de-escaleren we ernstige gedragsescalaties en herstellen rust.

We inventariseren `oranje en rood` gedrag. Deze data gebruiken we om te bepalen of kinderen een handelingsplan moeten krijgen waarin ze enerzijds grip leren krijgen op hun gedrag en anderzijds succeservaring mogen opdoen.

Bovenstaande punten zijn beschreven in ons Beleid Grensoverschrijdend gedrag. [link](#)

Samenwerking met ouders

Verbinding tussen school en thuis is een succesfactor bij het aanleren van goed gedrag. De school werkt samen met ouders in de PBS werkgroep. Ook communiceert school met ouders over de PBS aanpak in ouderavonden en oudergesprekken.

Kanjerlessen en PBS lessen

We gebruiken de Kanjermethode en lessen sociale veiligheidslessen PBS om kinderen handvatten te geven om op een goede manier met zichzelf en de ander om te gaan. Wekelijks wordt in alle groepen een les hieruit gegeven.

Anti pest protocol

PBS richt zich op elk ongewenst gedrag dat zorgt voor sociale onveiligheid. Het verminderen van sociale veiligheid onder kinderen, overal en altijd, zowel binnen als buiten de klas, blijft het doel waar onze preventieve aanpak zich op richt en de reductie van pestgedrag maakt daar deel van uit.

Wanneer een kind of ouder meldt dat er gepest wordt volgen we het stappenplan van het anti pestprotocol. [Link](#) Door de integrale aanpak en het begeleiden/volgen over langere tijd willen we pesten reduceren. In elk geval wordt de anti pestcoördinator op de hoogte gebracht, zodat deze het proces kan volgen en monitoren.

Anti pest coördinator

Op De Nieuwe Wiel is de IB-er mw. J. Carbo de anti pestcoördinator. Zij coördineert het beleid om pesten tegen te gaan en monitort de datauitkomsten en de gegevens uit de gesprekken met kinderen, leerkrachten en ouders. Als data worden de gegevens uit de leerlingvragenlijst, de Kanjervragenlijst, de TFI en de SET (PBS) afgenomen. Deze data geven inzicht in het voorkomen van incidenten, de veiligheidsbeleving van leerlingen en het welbevinden van leerlingen. Ze houdt tevens de incidentenregistratie bij in Parnassys.

De anti pest coördinator is vast aanspreekpunt binnen de school. Jaarlijks gaat zij in de klassen vertellen over haar taak, zodat kinderen weten wat ze kunnen doen wanneer ze zich onveilig voelen.

Wanneer er een peestsituatie is monitort de anti pestcoördinator het proces (zie stappenplan). Ook kan zijzelf hierin participeren door gesprekken te hebben met kind en ouders. Per geval maakt zij hiervan een inschatting.

Zes bouwstenen digitale veiligheidsplan

We gebruiken het digitale veiligheidsplan om alle aspecten die met veiligheid te maken hebben in één overzicht te kunnen monitoren. Het digitale veiligheidsplan geeft inzicht hoe de school de veiligheid waarborgt en wat de actiepunten zijn. Het digitale veiligheidsplan is opgebouwd rond zes bouwstenen:

- Visie en waarden (dit document is hier onderdeel van)
- Inzicht
- Voorwaarden scheppen
- Pedagogisch handelen
- Preventieve activiteiten
- Signaleren en handelen

Elk onderdeel is kort uitgewerkt en in de bijlagen zijn beleidsstukken en afspraken opgenomen vanuit de SPCO en vanuit de school.

Levend houden

We vinden het belangrijk dat ons beleid geen papieren tijger is. Daarom wordt het digitale veiligheidsplan elk jaar geüpdate. Als team kiezen we elk jaar een verbeteronderwerp. Dit onderwerp bespreken we in de teamvergadering. We verbinden het onderwerp dan met de dagelijkse praktijk door het bijvoorbeeld in casus te bespreken met de vraag 'Wat zou je doen als...'

Met ouders wordt de veiligheid in de schoolraad en in de medezeggenschapsraad besproken. De dingen die zij meegeven aan de school worden besproken in het team. Met kinderen worden klas- en kindgesprekken gehouden. Het is een ambitie om de stem van de leerling te vergroten door bijvoorbeeld het inrichten van een leerlingenarena (werkwijze LeerKRACHT).

Fysieke Veiligheid

Gebouw

- De veiligheid van het gebouw en de inrichting wordt door de SPCO gecontroleerd.
- Er is een calamiteitenplan.
- Er wordt jaarlijks een ontruimingsoefening gehouden.
- Het gebouw en de brandblusmaterialen worden jaarlijks gecontroleerd door de brandweer.
- De RI&E wordt uitgevoerd.
- Op het schoolplein wordt tijdens het buitenspelen en voorafgaand aan de begintijd van de school toezicht gehouden door de leerkrachten.
- De pleinwacht is goed zichtbaar doordat zij veiligheidshesjes dragen.
- De schooldeuren zijn tijdens schooltijd gesloten.
- Er wordt een verklaring omtrent gedrag gevraagd aan onderwijspersoneel, invalkrachten en stagiaires.
- De directeur heeft overleg met de wijkagent en de jongerenwerker.
- De IB-er heeft contact met externen die op sociaal, maatschappelijk of gezondheidsterrein betrokken kunnen worden voor ondersteuning.
- Het gebouw is voorzien van een alarminstallatie en aangesloten bij Trigion alarmopvolging.

Sociale veiligheid

Kinderen leren optimaal in een omgeving waarin ze zich veilig en geaccepteerd voelen. De leerkracht zorgt dat deze veilige omgeving gecreëerd wordt. Dit wordt o.a. gedaan door een vriendelijke en duidelijke omgang, voorspelbaar zijn, regels en afspraken toe te passen, kinderen aan het begin van de dag te begroeten, respect voor te leven en te bevorderen, te zorgen voor een ordelijke en functionele leeromgeving.

- We werken met een preventief programma (PBS)
- Er zijn duidelijke schoolregels / gedragsverwachtingen en we zijn allen verantwoordelijk op de naleving hiervan.

- We houden kindgesprekken.
- De anti pest coördinator komt jaarlijks in de groepen.
- We hanteren het anti pestprotocol.
- Absenties worden bijgehouden. Ongeoorloofde absenties worden gemeld bij de leerplichtambtenaar.
- We werken, bij seksueel grensoverschrijdend gedrag, met het Vlaggensysteem.
- Met ouders worden de ‘wederzijdse verwachtingen’ besproken.
- We verdelen onze buitenspeelmomenten zodanig dat er goed overzicht is en dat de kinderen voldoende plek hebben om goed en rustig te spelen.
- We geven lessen om het omgaan met social media te bespreken.
- **We geven lessen over verslaving, vanuit Halt en Voorkom.**
- Bij veiligheidsincidenten waarbij de media is betrokken is dhr. de Vink (SPCO) woordvoerder namens de school.
- Er is een klachtenregeling en er zijn vertrouwenspersonen (zie schoolgids).

Beleid

Over de volgend onderwerpen is beleid gemaakt door de school en/of SPCO Groene Hart

• agressie, geweld en seksuele intimidatie	handboek personeel 12.2
• als een ramp de school treft	school
• arbo- en verzuimbeleid	handboek personeel 12.0
• beleid aan en omgaan met werknemers met met een verslavingsprobleem	handboek personeel 13.3
• calamiteitenplan	school
• communicatie gescheiden ouders	handboek onderwijs 9.1 en zorg en schoolgids
• gedragscode	handboek personeel 12.7
• informatie verstrekken toestemming	handboek onderwijs en zorg 2.1
• informatieveiligheidsbeleid	handboek algemeen 5.2
• klachtenprocedure, klachtenregeling	handboek algemeen en schoolgids
• korttijdelijke plaatsing op een SBO school	handboek onderwijs en zorg 2.4
• medicijnverstrekking en medisch handelen	handboek onderwijs en zorg 9.3
• meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld	handboek onderwijs en zorg 9.5 en schoolgids
• model privacyregeling	handboek onderwijs en zorg: 8.7
• ongeoorloofd verzuim	schoolgids
• protocol uithuisplaatsing	handboek onderwijs en zorg 8.2
• protocol zwangere medewerkers	handboek personeel 12.3
• registratie ongevallen	school
• representatie	handboek personeel 12.8
• RI@E	school
• schoolondersteuningsprofiel	website
• seksueel overschrijdend gedrag,	vlaggensysteem school
• Toelaten, time out, schorsen en verwijderen	handboek onderwijs en zorg 2.2

• Vademecum	school
• veiligheidsplan	handboek personeel 12.1
• vertrouwenspersoon	schoolgids
• verzekeringen aansprakelijkheid en schoolongevallen	schoolgids
• wederzijdse verwachtingen website	handboek onderwijs en zorg 9.4 en

Kwaliteitszorg; monitoren sociale veiligheid

De sociale veiligheid is onderdeel van de schoolontwikkeling en kwaliteitszorg. Het welbevinden van leerlingen, leerkrachten en ouders monitoren we. We krijgen allereerst een beeld van dit welbevinden door de dagelijkse gesprekken die er zijn en de signalen die hieruit naar voren komen. De leerkrachten spreken dagelijks met de kinderen en kunnen uit deze gesprekken, uit observaties of door gesprekken met de ouders informatie krijgen over hoe het met een kind gaat. Met ouders wordt ook in de schoolraad en de medezeggenschapsraad gesproken over dit onderwerp. De schoolraad is een sparringpartner voor de school waarin onderwerpen over opvoeding, onderwijs en identiteit worden besproken in een ronde tafel gesprek. Met de leerkrachten wordt in de startgesprekken en in de functioneringsgesprekken gesproken over veiligheid. Daarnaast zetten we ook bewust instrumenten in om de kwaliteit van de leerling-, ouder- en leerkrachttevredenheid te meten.

We gebruiken de volgende instrumenten:

Leerlingen:

- Kanjervragenlijst (2 x per jaar)
- Leerlingtevredenheid vragenlijst. De vragen van deze lijst zijn gevalideerd door de PO raad en bevatten vragen over de lessen op school, de sfeer op school en de veiligheid op school

Ouders:

- Oudertevredenheid vragenlijst

Leerkrachten/school:

- SET (Schoolbrede Evaluatie Toets)
- TFI, een zelfevaluatie instrument dat meet welke kenmerkende elementen van SWPBS in de school geïmplementeerd zijn.
- MTO (medewerkers tevredenheidsonderzoek)
- RI&E (risico en evaluatielijst ARBO)

Verantwoordelijk

De school is een community. Door samen te werken in de breedste zin van het woord werken we aan een veilige omgeving. De stichting SPCO heeft een overkoepelend veiligheidsbeleid. De school specificeert dit beleid en voert het uit. De directie betreft het

team, ouders en de leerlingen bij dit onderwerp en is eindverantwoordelijk voor het veiligheidsbeleid. Leerkrachten wijzen op de veiligheidsrisico's, stimuleren veilig gedrag en leven dit voor. Ouders signaleren onveilige situaties, stimuleren veilig gedrag en verbinden zich met de afspraken van de school. We hebben dit weergegeven in het formulier 'Wederzijdse verwachtingen tussen ouders en school' Dit formulier wordt ook bij een aanmeldingsgesprek besproken. De medezeggenschapsraad agendeert de veiligheid in haar vergaderingen. Hierin legt de school verantwoording af voor de wijze waarop zij inspanningen verricht om de veiligheid te waarborgen. De directie houdt het veiligheidsbeleid levend en agendeert dit bij het team. Hierbij leveren ook de Arbo coördinator, de BHV-ers en de anti pest coördinator hun input.

Taken binnen de school:

• eindverantwoordelijk (sociale) veiligheid:	directeur
• aanspreekpunt pesten en coördinator anti pest beleid	IB-er
• verantwoordelijk uitvoering Arbo beleid	Arbo coördinator
• uitvoering bedrijfshulpverlening	BHV-ers (5 personen)

